

وزارت اقتصاد پیگیری مقابله با بانک‌های ناتراز را ادامه دهد

بانک‌های ناتراز «تراز» می‌شوند

محمدر سول شیخی‌زاده و مسلم صالحی، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «جوان»، اهمیت تداوم بر خورد با بانک‌های ناتراز با پیگیری تیم اقتصادی دولت

و مقابله کامل با آنها در صورت اصلاح‌نشدن وضعیت را تشریح کردند

بانکی به جای هدایت به سمت تولید معمولاً برای بخش‌های غیرمولد اقتصاد و پوشش‌ش ریسک فعالیت بانک‌های ناتراز و در بازارهای دارایی مانند بازار ارز، سکه، زمین و مسکن استفاده می‌شود و در نتیجه، ضمن افزایش نابرابری اجتماعی، موجب کاهش توان تولیدی کشور نیز شود و موجب خلق پول غیرمولد خواهد شد. از این منظر، می‌توان گفت

بانک‌های ناتراز در واقع عامل انتقال‌دهنده ناترازی از سطح خرد مالی به سطح کلان اقتصادی هستند و کنترل آنها پیش‌شرط تثبیت اقتصاد ملی است.

مهم‌ترین عامل تورم و رشد نقدینگی نیز خلق پول بی‌ضابطه بانک‌های ناتراز است و هر چه بانک مذکور بزرگ‌تر باشد، با پدیده too big to fail نیز روبه‌رو می‌شویم و بانک مرکزی اقدام لازم را برای مقابله نخواهد کرد. از همین رو وضعیت بانک آینده نیز به همین شکل بود و برخورد با این بانک انجام نمی‌شد تا بالاخره در دولت چهاردهم و با هماهنگی کسری سه قوه و پیگیری وزارت اقتصاد، بالاخره فرایند اعلام ورشکستگی بانک آینده و ادغام آن در بزرگ‌ترین بانک دولتی زیرنظر وزارت اقتصاد یعنی بانک ملی انجام پذیرفت. این اقدام بزرگ و کلیدی، سرآغاز مهم‌ترین رویکرد در اصلاح نظام بانکی و برخورد با بی‌انضباطی در نظام بانکی است.

در همین راستا گام‌های بعدی باید محکم‌تر از

پیگیری وزارت اقتصاد در وهله‌اول منجر به اعلام ورشکستگی بانک آینده شد و با تأکید وزیر اقتصاد، برخورد با بانک‌های ناتراز به بانک آینده ختم نخواهد شد و در صورتی که بانک‌های ناتراز به سمت تبدیل شدن به بانک سالم و رفع ناترازی‌ها حرکت نکنند؛ قطعاً به مانند بانک آینده وارد فرا بند گزیر خواهند شد.

■ ■ ■

پس از سال‌ها پیگیری برای برخورد با بانک ناتراز آینده، بالاخره با بانک آینده برخورد شد و در نهایت شاهد ادغام بانک آینده در بانک ملی هستیم. در این زمینه، صرفاً سیرده‌گذاران و همچنین کارکنان این بانک به بانک ملی منتقل شدند و زبان انباشته بانک آینده، از طریق سهامداران اصلی تأمین خواهد شد. پیگیری تیم اقتصادی دولت و سران سه‌قوه، مسئله انحلال بانک آینده را فراهم کرد و به این ترتیب، اولین بانک بزرگ در شبکه بانکی را به مرحله ورشکستگی رساندیم و این هشداری برای ادامه برخورد با بانک‌های ناتراز از سوی وزارت اقتصاد به صورت جدی مطرح شده است.

بانک ناتراز نه تنها درون خود با بحران نقدینگی و عدم اعتماد سپرده‌گذاران مواجه است، بلکه در سطح کلان نیز به موتور خلق نقدینگی بی‌پشتوانه تبدیل می‌شود. رشد اینگونه نقدینگی‌ها مستقیماً به زی‌مجموعه‌های شبکه‌های بانکی سرازیر می‌شود و این منابع

خیز مجلس برای افزایش وام اشتغال مددجویان

مهرداد گودرزوند، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در گفت‌وگو با «جوان»

الزامات پرداخت وام اشتغال مددجویان نهادهای حمایتی با شرایط مناسب

و برگرداندن مدت زمان بازپرداخت از ۶۰ به ۸۴ ماه را تشریح می‌کند

غذایی و انرژی پاسخ داده می‌شود.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس خاطر نشان کرد: توانمندسازی مددجویان نهادهای حمایتی بستری ایجاد می‌کند که آنها دیگر نیازی به کمک‌های دولتی نداشته باشند. این به معنای کاهش بار مالی دولت است که در شرایط فعلی اهمیت زیادی دارد.

گودرزوند گفت: شکستن چرخه فقر و افزایش امید و انگیزه در مردم در گرو اعطای تسهیلات خرد و حمایتی است. به ویژه کمک به حل مشکل بیکاری افراد موضوع مهمی است و اثرگذاری بالایی در رفع دیگر مشکلات اجتماعی و فرهنگی کشور دارد. وی ادامه داد: بانک مرکزی باید رویکرد جدی‌تر و مثبت‌تری نسبت به تسهیلات حمایتی و خرد داشته باشد. به ویژه وقتی جامعه هدف اقشار ضعیف و مددجویان نهادهای حمایتی هستند، باید تسهیلات با شرایط مناسبی در اختیار آنان قرار بگیرد. این عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس خاطر نشان کرد: در شرایط فعلی و با توجه به فشار اقتصادی که بر مردم تحمیل شده است، انتظار می‌رفت بانک مرکزی به تسهیل بیش از پیش شرایط وام اشتغال مددجویان بهزیستی و کمیته امداد مبادرت کند. در کمال تعجب، نه تنها این کار انجام نشد، بلکه مدت‌زمان بازپرداخت از ۸۴ به ۶۰ ماه کاهش یافت که اقدام درستی نیست.

گودرزوند گفت: اگر بانک مرکزی نتواند اعتبارات را به سمت و سوی تولید هدایت کند، افزایش تورم در کشور به وجود می‌آید و بر گستره مشکلات اضافه می‌شود. بانک‌ها باید به مسئولیت اجتماعی خودشان در زمینه کمک به حل‌وفصل مشکلات اقتصادی کشور عمل کنند. در همین راستا، اعطای وام اشتغال مددجویان نهادهای حمایتی با شرایط مناسب اهمیت بالایی دارد. وی ادامه داد: وام‌های خرد و حمایتی می‌تواند به تقویت اقشار ضعیف و بزرگ‌دزد و زمینه فعالیت آنها را جامعه به وجود بیاورد. این امر در قانون نیز پیش‌بینی شده است و باید در دستور کار جدی بانک مرکزی باشد.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس خاطر نشان کرد: اگر قرار است به توانمندسازی مددجویان نهادهای حمایتی بپردازیم و آنها را در چرخه اقتصاد کشور سهیم کنیم، باید بانک مرکزی توجه ویژه‌ای به اعطای وام اشتغال مددجویان نهادهای حمایتی داشته باشد. در غیر این صورت، حل مشکل بیکاری اقشار ضعیف و کمک به رفع مشکلات اقتصادی آنان میسر نخواهد بود. گودرزوند در پایان گفت: در مجلس این موضوع را پیگیری می‌کنیم که مدت‌زمان بازپرداخت وام اشتغال مددجویان به همان ۸۴ ماه بازگردد و با کاهش آن به ۶۰ ماه مددجویان تحت فشار قرار نگیرند. ضروری است وام اشتغال مددجویان مطابق با قانون برنامه هفتم پیشرفت تسهیل گردد و در این زمینه هم مدت زمان بازپرداخت افزایش یابد و هم شرایط پرداخت وام اشتغال ازسوی شبکه بانکی تسهیل گردد.

گزارش ۲حسام کمالی

زیرزمینی و غیر شفاف است. اهمیت صورتحساب الکترونیکی در این است که مبتنی بر داده در سامانه مؤدیان تمامی خرید و فروشی‌ها ثبت می‌شوند و با اتصال به خدمات بانکی و بیمه‌ای، زمینه شناسایی بخش‌های زیرزمینی و فراریان مالیاتی در بخش مالیات بر ارزش افزوده فراهم می‌شود.

■ ■ ■

تحولات اخیر در نظام مالیاتی کشور، به‌ویژه در زمینه استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی در سامانه مؤدیان، نشانه‌ای روشن از حرکت اقتصاد ایران به سمت حکمرانی داده‌محور و شفاف است. پس از سال‌ها تجربه میزبانی، اختلافات مالیاتی، فاکتورهای جعلی و بی‌اعتمادی میان فعالان اقتصادی و سازمان امور مالیاتی، اکنون با تصمیم قاطع دولت و پشتیبانی فنی سازمان امور مالیاتی، مقرر شده است تا یک‌دی ۱۴۰۴، تمامی صورتحساب‌های کشور به‌صورت الکترونیکی صادر شوند و هیچ فاکتور کاغذی و فیزیکی اعتباری نداشته باشد. این اقدام، نقطه عطفی در تاریخ مالیاتی کشور است زیرا برای نخستین بار، تمامی تراکنش‌های اقتصادی در بستری واحد و هوشمند ثبت می‌شوند. با استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی، مشکلاتی همچون رد اعتبار فاکتورهای جعلی و با دلیل حضور در لیست سیاه، همچنین بودن نرخ مالیات یا حتی جعل فاکتورها برای فرار مالیاتی از میان برداشته خواهد شد. افزون بر این، یکی از گام‌های مهم در تسهیل امور مؤدیان، امکان پرداخت مالیات بر ارزش افزوده برای اشخاص صادر تسویه و اعتباری پس از تسویه نهایی معامله است؛ تغییری بنیادین که فشار نقدینگی را از دوش بنگاه‌های شفاف در شرایط فعلی اقتصاد برمی‌دارد و انضباط مالی را با انعطاف هوشمندانه تلفیق می‌کند. در واقع، استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی نه فقط یک اصلاح جزئی بلکه نقطه شروع اقتصاد شفاف و عادلانه‌ای است که بر مبنای داده، نه تشخیص فردی، اداره می‌شود.

یکی از مهم‌ترین آثار و دستاوردهای استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی، کشف و کنترل فعالیت‌های اقتصادی در بخش‌های زیرزمینی و غیرشفاف است. در سال‌های گذشته، بخش قابل توجهی از گردش مالی کشور در سایه اقتصاد غیررسمی و بدون ثبت مالیاتی انجام می‌گرفت. این وضعیت نه تنها موجب فرار مالیاتی گسترده و کاهش درآمدهای عمومی می‌شد، بلکه ناعدالته بودن رقابت میان بنگاه‌های شفاف و غیرشفاف را نیز تشدید می‌کرد. صورتحساب الکترونیکی، این معادله را به کلی تغییر داده است. با اتصال سامانه مؤدیان به داده‌های بانکی، بیمه‌ای، گمرکی و حتی سامانه جامع تجارت، تمامی خرید و فروش‌ها در سطح ملی به‌صورت خودکار ثبت و رهگیری می‌شوند. در نتیجه، امکان پنهان کردن درآمدها یا صدور فاکتورهای صوری از میان می‌رود. به بیان ساده‌تر، فاکتور الکترونیکی نوافکنی است بر تار یکخانه اقتصاد زیرزمینی. فعالان غیرشفاف که تاکنون با استفاده از فاکتورهای جعلی یا تراکنش‌های غیررسمی از پرداخت مالیات طفره می‌رفتند، دیگر امکان فعالیت پنهانی نخواهند داشت. این تحول، به برقراری عدالت میان مؤدیان شفاف و فراریان مالیاتی منجر می‌شود و نشان می‌دهد، نظام مالیاتی هوشمند، نه فقط ابزاری برای وصول در آمد دولت، بلکه ابزاری عدالت اقتصادی و انضباط مالی در سطح کلان است.

در کنار این موضوع، استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی از ابتدای دی ۱۴۰۴، بسیاری از مشکلات قبلی مؤدیان در زمان صورتحساب‌های کاغذی و فیزیکی را حل خواهد کرد؛ مشکلاتی نظیر لیست سیاه شرکت‌های صوری، فاکتورسازی‌های جعلی، رد اعتبار فاکتورهای کاغذی صادر شده و تحمیل هزینه مضاعف به مؤدیان همگی با استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی به نفع مؤدیان قانون‌مدار و شفاف و به ضرر مؤدیان غیرشفاف و زیرزمینی حل خواهد شد.

استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی، آثار گسترده‌ای فراتر از نظام مالیاتی دارد و در واقع، به اصلاح ساختار اقتصادی کشور نیز کمک می‌کند. نخست آنکه با استقرار صورتحساب الکترونیکی، هزینه مبادله و زمان رسیدگی مالیاتی را به‌طور قابل توجهی کاهش می‌دهد. مؤدیان دیگر نیازی به حضور فیزیکی در ادارات مالیاتی یا ارائه اسناد کاغذی ندارند و همه امور از طریق سامانه انجام می‌شود. دومین کمک استقرار صورتحساب الکترونیکی این است که با وجود اطلاعات دقیق از وضعیت فروش و خرید، امکان تصمیم‌گیری هدفمند برای سیاستگذاران فراهم می‌شود؛ مثلاً دولت می‌تواند با تحلیل داده‌های ثبت‌شده، وضعیت واقعی تولید، توزیع و مصرف کالا یا خدمتی خاص را رصد کرده و سیاست‌های مالی و حمایتی خود را بر اساس تنظیم کند.

سومین کمک این اصلاح مالیاتی شفافیت حاصل از این طرح، به افزایش اعتماد عمومی نسبت به نحوه مصرف مالیات‌ها منجر می‌شود؛ چراکه مردم درمی‌یابند نظام مالیاتی بر اساس داده‌های واقعی و عادلانه عمل می‌کند. از منظر کلان، کاهش فرار مالیاتی موجب افزایش درآمدهای پایدار دولت می‌شود و این درآمدها می‌تواند در جهت کاهش کسری بودجه، توسعه زیرساخت‌ها و حمایت از تولید برآیند اساس تنظیم کند.

بنابراین مهم‌ترین نتیجه استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی، اثرگذاری بر اخذ مالیات از فعالان بخش‌های زیرزمینی و غیرشفاف است. اهمیت صورتحساب الکترونیکی در این است که مبتنی بر داده و بدون تأیید صورتحساب‌های کاغذی و فیزیکی، در سامانه مؤدیان تمامی خرید و فروش‌ها ثبت می‌شوند و با اتصال به خدمات بانکی و بیمه‌ای، زمینه شناسایی بخش‌های زیرزمینی و فراریان مالیاتی در بخش مالیات بر ارزش افزوده فراهم می‌شود؛ به این ترتیب، فعالان اقتصادی شفاف و قانون‌مدار با مؤدیان که در بخش غیرشفاف و زیرزمینی فعالیت می‌کنند؛ در برابر پرداخت مالیات بر ارزش افزوده یکسان خواهند بود و از همگی مالیات بر ارزش فروش کالا و خدمات آنها اخذ خواهد شد؛ به این ترتیب زمین بازی برابر برای تمامی مؤدیان فراهم خواهد شد و این جلوگیری از فرار مالیاتی، منجر به تقویت رقابت‌پذیری تولید و بهبود محیط کسب‌وکار خواهد شد و در نهایت استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی، گامی نهایی در مقابله با اقتصاد زیرزمینی و غیرشفاف خواهد بود.

■ **تحقق عدالت مالیاتی با استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی**

مسعود گلشیرازی، رئیس اتاق بازرگانی اصفهان در ارتباط با اقدام سازمان امور مالیاتی مبنی بر رتبه‌بندی و اعتبارسنجی شرکت‌ها به منظور جلوگیری از صدور فاکتورهای جعلی در کشور تصریح کرد: یکی از مهم‌ترین گام‌ها در زمینه تحقق نظام مالیاتی هوشمند و داده‌محور، حرکت به سمت استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی است که این گام مهم و کلیدی منجر به تحقق حل مشکلات مؤدیان در زمینه فرایند اخذ مالیات بر ارزش افزوده است. یکی از مشکلاتی که استقرار کامل صورتحساب الکترونیکی و حذف صورتحساب کاغذی و فیزیکی برای

ناترازی بانکی مشاهده شد، به خوبی با آن برخورد شد. نماینده قروه و دهگلان در مجلس خاطر نشان کرد: وزارت اقتصاد به درستی تداوم روند مقابله با بانک‌های ناتراز را مدنظر قرار داده است. بانک‌های ناتراز به افزایش نقدینگی می‌پردازند و به تورم در کشور دامن می‌زنند. مسلم صالحی دیگر نماینده مجلس در مورد ادغام بانک آینده در بانک ملی، گفت: اقدام اخیر وزارت اقتصاد و دولت در بحث ادغام بانک آینده به بانک ملی می‌تواند تأثیر مثبتی بر حل مشکل ناترازی بانک‌های دیگر داشته باشد و همچنین در کنترل تورم نقش مؤثری ایفا کند.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در ادامه با اشاره به ضرورت برخورد با بانک‌های ناتراز در راستای پیگیری وزارت اقتصاد برای برخورد با خلق پول غیرمولد بیان کرد: وزارت اقتصاد در کنار بحث ورود به حل مشکل ناترازی بانک‌ها بحث حمایت از صنایع صادرات محور و بخش خصوصی را آغاز کرده است که این اقدامات مرتبط با هدایت اعتبارات بانکی به سمت تولید و همچنین برخورد با بانک‌های ناتراز مورد حمایت مجلس است. پیگیری وزارت اقتصاد در زمینه برخورد با بانک‌های ناتراز به درستی باید ادامه پیدا کند و در صورت عدم اصلاح روند فعلی بانک‌های ناتراز، این بانک‌های ناتراز نیز به سرنوشت بانک آینده دچار خواهند شد.

صورتحساب الکترونیک اقتصاد را از زیرزمین بیرون می‌کشد

مسعود گلشیرازی، رئیس اتاق بازرگانی اصفهان و ابوالفضل خاکی، رئیس اتاق بازرگانی قم در گفت‌وگو با «جوان»

ضرورت صدور صورتحساب الکترونیک، اعتبارسنجی شرکت‌ها و مقابله با فاکتورسازی و ایجاد امکان پرداخت مالیات بر ارزش افزوده را تشریح کردند

مؤدیان حل کرده است؛ مسئله رد اعتبار فاکتورهای خرید برای مؤدیان است که به وسیله شرکت‌های صوری یا فاکتورسازی‌های جعلی برای مؤدیان شفاف منجر به تحمیل هزینه مضاعف می‌شد. با استقرار صورتحساب الکترونیک این مشکل حل شده است. وقتی شرکت‌ها اعتبارسنجی می‌شوند، در محدوده سقعی که برایشان تعیین می‌شود، حق صدور فاکتور دارند. این امر به افزایش کنترل صدور فاکتورها و حل مشکلات مربوط به فاکتورسازی در کشور کمک می‌کند و این روش در مقابله با فاکتورسازی‌ها و جعل اسناد بسیار مؤثر خواهد بود. وی ادامه داد: شفافیت یکی از مهم‌ترین نتایج اقداماتی مانند هوشمندسازی روند دریافت مالیات، صدور صورتحساب الکترونیک و اعتبارسنجی شرکت‌هاست. اینگونه اقدامات اثرات مثبتی در افزایش کنترل امور مالیاتی کشور دارد. مهم این است که این روندها به درستی پیش بروند و در اجرا امر قبلی لازم به عمل بیاید تا به نتایج موردنظر دست پیدا کنیم.

رئیس اتاق بازرگانی اصفهان خاطر نشان کرد: فاکتورهای جعلی مشکل بزرگی در اقتصاد کشور به شمار می‌روند. این طور اقدامات، قدرت رقابت را در بازار به نفع بخش‌های مخرب از بین می‌برند. در این قضا، کسانی که فعالیت سالم و قانونی دارند، متضرر می‌شوند و برای‌شان در درسر به وجود می‌آید. گلشیرازی گفت: در شرایطی که کنترل روی صدور فاکتورها وجود ندارد، یکسری از افراد با فرار مالیاتی برای خودشان مزیت‌هایی ایجاد می‌کنند و در طرف مقابل، کسانی که فعالیت قانونی و سالم دارند، با پرداخت مالیات قدرت رقابت را در دست می‌دهند. وی ادامه داد: اعتبارسنجی و رتبه‌بندی شرکت‌ها به منظور مقابله با فاکتورسازی اقدام درستی است. موضوع مهم این است که طرح طوری پیش برود که برای فعالان اقتصادی کشور به نفع مؤدیان شفافی دارد، ایجاد محدودیت نشود و دست آنها باز باشد.

■ **تغییر نظام مالیات‌ستانی به نفع مؤدیان شفاف**

ابوالفضل خاکی، رئیس اتاق بازرگانی قم با اشاره به ضرورت استقرار صورتحساب الکترونیک از دی ۱۴۰۴ تصریح کرد: صدور صورتحساب الکترونیک اقدام مؤثری از سوی سازمان امور مالیاتی در راستای هوشمندسازی روندهای دریافت مالیات در کشور است. از ابتدای مؤدیان قانونمند و واحدهای اقتصادی شناسنامه‌دار است.

رئیس اتاق بازرگانی قم خاطر نشان کرد: دریافت مالیات بر ارزش افزوده پس از تسویه حساب نهایی اقدام درستی به شمار می‌رود که سازمان امور مالیاتی در دستور کار قرار داده است. سالیان سال فعالان اقتصادی نسبت به در یافت مالیات در زمان انعقاد معامله و به صورت زودهنگام گلابه داشتند. زیر نقدینگی نگاه اقتصادی را کاهش می‌داد و زمینه سرمایه‌گذاری مجدد را از بین می‌برد.

خاکی گفت: بسیاری از فعالان اقتصادی طرف حساب شرکت‌های دولتی هستند و به صورت پیمانی کار می‌کنند. عمدتاً این شرکت‌ها در یک بازه زمانی طولانی اقدام به تسویه حساب نهایی می‌کنند. بنابراین، مؤدی که در ابتدا مالیات بر ارزش افزوده را پرداخت کرده بود، متضرر می‌شد. وی ادامه داد: دریافت مالیات بر ارزش افزوده پس از تسویه نهایی در وصول درآمدهای مالیاتی دولت تأخیر ایجاد می‌کند اما در نهایت به نفع اقتصاد ملی است و زمینه ایجاد تحرک اقتصادی را در کشور ایجاد می‌کند.

خاکی در پایان تأکید کرد: اقدامات سازمان امور مالیاتی در راستای هوشمندسازی روند دریافت مالیات و صدور صورتحساب الکترونیک مثبت ارزیابی می‌شود. این اقدامات کشور را از مشکلات روندهای دستنی و ممیز محور مالیات‌ستانی و مشکلاتی که ایجاد می‌کرد، خلاص می‌کند.